

Masarykova Univerzita Brno
Pedagogická fakulta

Seminární práce

Anotace

z předmětu Specifické poruchy učení SP3MK_SSP3

Bc. Rostislav Kukol

UČO 322243

Email: rokuko@centrum.cz

DT3MK_UOD

Matějček, Z.: Po dobrém, nebo po zlém? 6. vyd. Praha: Portál, 2007. 109 s.

Kniha se zabývá významem trestů a odměn ve výchově dětí. Autor nezavrhuje občasný styl výchovy po zlém, ale zdůrazňuje jeho účelnost, vhodnost v dané situaci, srozumitelnost pro dítě a především lásku, která je v trestání nutná. Jedině ten, který dítě miluje, může trestat. Autor připomíná, že výchovný proces je oboustranný – vychováváno je dítě, které pak zpětně působí na osobnost vychovatele, vychovávají se navzájem.

V knize jsou pro lepší názornost uvedeny případy z autorovy praxe; (např. dítě s konkrétním výchovným problémem, jaké volili rodiče způsoby komunikace, postupy, jakých se dopustili chyb, a jak by měli či mohli postupovat dále). V knize je mnohokrát připomínáno, že běžné výchovné postupy nelze uplatnit u dětí s nějakým hendikepem, omezením; vychovatel může trestat pouze za něco, co dítě skutečně udělat mohlo, bylo to v jeho silách, ale neudělalo. Stejně tak autor doporučuje chválit za něco, za co se dítě opravdu samo přičinilo, tedy ne např. za pěkný vzhled. Vychovatel má umět ocenit snahu, neočekávat výborné výsledky hned, ale pochválit i drobná zlepšení. Autor rovněž zdůrazňuje zásah vychovatele bezprostředně; vychovávat se má stále, ne odměny či trest odkládat (např. nevhodné je, když dítě zlobí a bude potrestáno, až přijde otec z práce), nebo dokonce na ně zapomenout, už se ke slibům nevrátit. Důležité je být v roli vychovatele důsledný a sliby plnit. Na druhou stranu by rodiče neměli zapomínat na odpuštění, jako na osvobození od napětí z očekávaného trestu – „jen odpuštění prožité viny je mocným výchovným prostředkem“. Dítě si musí být své viny vědomo, trest pak nevnímá jako nespravedlnost.

Zaujala mě autorova myšlenka o výchovných postupech, když je v rodině více dětí. (Sám mám tři dcery.) Rodiče ve snaze být spravedliví chtějí „měřit svým dětem stejně“, jednat s každým dítětem stejným způsobem, se ale podle autora dopouštějí chyb. Každé dítě se narodilo do jiné rodinné situace, s každým dalším dítětem mají rodiče nové zkušenosti, a především pak každé dítě je jiné, má v určitém věku jiné potřeby. Každému dítěti se má proto měřit trochu jinak, vychovatel má být citlivý k potřebám dítěte, co platí u dítěte jednoho, může selhat u druhého; je to normální.

Matějček, Z.: Dyslexie. Specifické poruchy učení. 3. vyd. Jinočany: H&H, 1995. 270 s.

Publikace je uceleným pojednáním o problematice specifických poruch učení – jak z hlediska neuropsychologie, tak i z hlediska praktické diagnostiky a metodiky nápravy. Autor nejprve problematiku pojmově vymezuje, poté se věnuje jednotlivým poruchám učení, příčinám dyslexie, příbuznými poruchami a nápadnostmi (dysortografie, dysgrafie, dyspinxie, dyskalkulie, nepravé dyslexie a hyperlexie), řeči a smyslovými funkcemi. Velice názorná je

diagnostika poruch učení – jak se má správně diagnosticky postupovat, jak dyslektické dítě rozpoznat, jak dítě odborně vyšetřit a jak s ním pak dále pracovat. Autor uvádí a vysvětluje různé druhy nápravy dyslexií. Kniha je srozumitelná, s množstvím obrazových příloh, ukázek z autorovy praxe (např. typů písma apod.), dobře se čte.

Zaujaly mě především ty pasáže knihy, které se zabývají funkcemi jednotlivých hemisfér, činnostmi, které jsou přednostně ovládány pravou či levou mozkovou hemisférou.